№ 99.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 14. GRUDNIA 1801 ROKU W SOBOTĘ

z Petersburga V. S. 29 Listopada.

Półkownik Mertens naznaczony Kommendantem 1go batalionu artylleryi. Achtyrskiego półku huzarów Podpołkownik Renne uwalnia się od służby na własną prosbę z rangą Półkownika i mundurem. Tayny Konsyliarz Popów przez wzgląd na znakomite i długie zasługi pożyteczne kraiowi, otrzymał pozwolenie przyiąć do imienia i familii wychowanków ſwoich, zlewaiąc na nich dostoynosć ſzachecką i maiątek pracą nabyty. Nadworny Konsyliarz Karmazów, który służył w departamencie wodnych kommunikacyi, otrzymał rangę Konsyliarza Kolleskiego. Order S. Anny 1 klassy otrzymali. Tayny Konsyliarz Senator Graf Manteufel, Generał Maior Somow; order 2 klassy. Kapitan flotny 2 rangi Bucharin.

z Wiednia 12. Grudnia.

Dyrekcya instytutu ubogich w naszey stolicy ogłosiła rachunek całorocznych dochodów i wydatku ſwoiego. Weszło do kassy ogułem 160 tysięcy zł. ryńsk. z których ſam Cesarz Jmć ofiarować raczył 18 tysięcy; z tey ſummy utrzymywało się ubogich 5774; nie licząc 25 tysięcy zł. ryńs: na ustronne iałmużny rozdanych. — Nowy Hospodar Wołoski Xiąże Suzzo d. 8 Listopada stanął w Bukareszcie bez żadney okazałości. Wątpliwy będzie skutek posrzednictwa iego do ugody między Portą i Passwanem Oglou, ieśli iest prawdą, że Basza Widdinu kilkakroć iuż usiłował wtargnąć na Wołoszczyznę; lecz zawsze z klęską odparty, naostatek cofnąć się musiał do miasta stołecznego wielkorządów ſwoich. — Goniec od Graffa Cobenzl przysłany z Paryża doniosł, że Margrabia Cornwallis pomagał pełnomocnikowi Cesarskiemu w nakłonieniu pierwszego Konsula, ażeby Arcy Xiąże Ferdynand bywszy Xiąże Toskański we Włoszech mógł otrzymać indemnizacyą, zamiast ofiarowaney w Niemczech traktatem Lunewilskim; na co rząd Francuzki zgodzić się nie chce. — Spencer Smith pełnomocny Minister Angielski u Porty Ottomańskiey, powracaiąc z Constantinopola do Oyczyzny tu się znayduie. Do portu pomienioney stolicy dwa okręta zawinęły od flotty Kapitana Baszy; ſam wielki Admirał codziennie ſpodziewany; faierwerk dawno obiecywany ludowi Turcy zapalili; dobrze się udał; Sułtan z całym dworem, i cudzoziemskiemi Posłami przypatrywał się pilnie widowisku na wschodzie rzadkiemu. Cerral Minister Hiszpański przez dni 10 pokazywać kazał kosztowne podarunki w pałacu ſwoim, które miał ofiarować Sułtanowi. Wiadomość o podpisanym z Francyą pokoiu przez Anglików, podziwieniem wszystkich napełniła; nie wiedzieli ieszcze Turcy o swoim traktacie z RPtą. 1200 żołnierzy odstąpiwszy Passwana Oglou przeszło na stronę Hospodara Wołoskiego. — Pogłoska o rychłém zwinieniu 4 regimentów kirassyerskich, 3 dragońskich potwierdzenia potrzebuie.

z Londynu 4. Grudnia.

Zbliżył się czas długo pożądany otwarcia w Amiens kongressu; Margrabia Cornwallis doniosł dziś rządowi o ſwoiém przybyciu do tego miasta. — Do Dunes i Plymouth zawinęło 14 kupieckich okrętów, których ładunek wielkiego iest ſzacunku; 7 z Chin przywiozły 12 millionów funtów herbaty; inne powracaią z Oceanu południowego, gdzie się bawiły połowem wielorybów. — Admirał Pole przybył z morza śrzodziemnego do Portsmouth; nie wiedział o podpisaniu warunków przedugodnych; doniósł iemu o tém zdarzeniu Gubernator Hiszpański z Cadix; niema żadney wątpliwości o przystąpieniu Króla Jmci Katolickiego do ugody powszechney. — Dziś rano kanonierowie w Parku zwyczayne odprawowali ćwiczenia z ogniem; rozeszła się zaraz w mieście pogłoska, że pokóy z Francyą ostateczny podpisano; omyłkę lud wkrótce poznał. — Admiralicya w portach Jamaiki podczas pokoiu chce utrzymywać eskadrę, 12 okrętów liniowych, dla bespieczeństwa osad w Indyi zachodniey; ostrożność chwalebna z tego względu, że sprzymierzeni Batawowie, Hiszpani, i Francuzi, na wyspach ſwoich mieć zawsze będą wiele woysk morskich i lądowych. — Pogłoski niedawno rozrzucone o wezwaniu do Ministerium P. Fox, Grey, i kilku innych, o pogodzeniu się ich z Addingtonem, od prawdy dalekie, ten miały zamiar, żeby Oppozycyą poróżnić, do zrozumienia daiąc, że każdy iey członek myślić zaczyna o zysku ſzczególnym. — Do Admiralicyi codziennie przychodzą rapporta o skutkach strasżliwych morskiey nawałności, która przez cały prawie Listopad, wiele rozmaitych okrętów Angielskich i obcych zniszczyła; niektóre tak były nieszczęśliwe, że z nich ludu nawet ratować nie potrafiono.

Graf Chatham nie poiedzie do Indyi wschodniey; Margrabia Wellesley został na urzędzie Wielkorządcy osad rozległych, które pod iego zwierzchnictwem rozszerzone zostały przez podbicie Królestwa Mysore, wzięcie w administracyą Carnatic, i wielu mnieyszych powiatów. — W Ceylanie Duchowieństwo Hollenderskie nie chciało przyiąć roskazów kommendanta, modlenia się w dni uroczyste po Kościołach za Króla Jmci i familią; ſpodziewali się podobno, że powrócą pod panowanie Domu Orange; traktat przenoszący do nas własność wyspy całey, ułatwi trudność wszelką; tym czasem nieposłuszeństwo Kommendant ukarał zawieszaiąc duchowieństwo od ſprawowania obowiązków powołaniu ſwemu właściwych. — Dochod prywatny Króla Jmci znacznie pomnożony będzie; na wyspach Antylskich S. Vincent, Dominique i kilku innych znayduią się obszerne grunta zkonfiskowane, które do Korony należeć powinny. Kompania z kupców i kolonistów złożona chce wszystkie zakupić, pewna zysku niezmiernego, skoro tam rolnictwo polepszy. — Słychać że Poseł Batawski Schimmelpenninck ma zanieść protestacyą w Amiens na kongressie przeciw otwarciu wolney żeglugi na rzece Escaut. Cożkolwiek nastąpi, trudno nie widzieć, że Hollenderskie miasta tracić muszą bardzo wiele, ieżeli handel w Anvers zakwitnie. — W osadzie Batawskiey Demerary postrzeżono węże 70 stop długości maiące z proporcyonalną miąższością; staraią się ich wygubić mieszkańce; iednego zabili niedawno; silne ſą i śmiałe; rzucaią się i zabiiaią naymocnieysze zwierzęta.

Towarzystwo rybackie wczora dawało wielką biesiadę na pamiątkę przywróconego pokoiu; znaydowali się zaproszeni; Otto, S. Vincent, Hawkesbury, wielu obywatelów znacznieyszych. Gdy Anglicy pić zaczeli zdrowie Konsula Buonaparte, powstaiąc Otto dziękował imieniem rządu ſwoiego, i oświadczył, że zgoda obu narodom równie potrzebna, równie pożądana, świątobliwie dochowana będzie. — Z Paryża mamy wiadomość, że Lucian Buonaparte pod imieniem Konsula, czyli Prezydenta rządzić zacznie RPtę Cisalpińską w Lyonie.

z Paryża 29 Grudnia.

Generał en chef Menou pisał do brata ſwoiego, który iest Mairem w Boussai, donosząc o zakończoney woynie w Egipcie. Doznałem, powiada, losu przeciwnego; oblężony lądem przez 40 tysięcy Anglików i Turczynów, morzem przez 100 woiennych statków, zniosłem głód i pragnienie; choroby załogę Alexandryiską zniszczyły; lekarstw nie było; 1800 żołnierza miałem pod bronią; konie, osły, wielblądy naszym stały się pokarmem; tych iuż nie stało; walczyliśmy z rospaczą; naostatek podpisałem ugodę. Strzelał od lądu nieprzyiaciel z 80 armat, haubic, i możdżerzów; dział 2 tysiące od morza dogrzewały; tak straszny ogień mógł prędko twierdzę w popiół obrócić. Zamknięci byliśmy 6 miesięcy. Nigdy Anglia większey potęgi nie wysłała na wyprawę daleką; trzeba było uledź przewyższaiącym siłom; lecz honor nasz nie tknięty został. W Alexandryiskim garnizonie żołnierza nie widzę, któryby ran chwalebnych nie odniosł; niektórzy kilkanaście ich liczą. Umysł mam ſpokoyny; uczyniłem co honor, poczciwość, do Oyczyzny przywiązanie czynić kazały. — Ostatnie wyrazy Generała ściągaią się do Generała Belliard. Kapitulacya Cairu, mówił Menou w Alexandryi na ostatniey radzie woienney, ciosem śmiertelnym iest dla nas. Nie mogłem ani powinienem był się ſpodziewać tak prędkiego stolicy Egiptskiey opuszczenia. Cair powinien był bronić się ieszcze dwa lub trzy miesiące; tym czasem opatrzylibyśmy w żywność Alexandryą; twierdze byłyby naprawione; armią nieprzyiacioł osłabić mogły lub zniszczyć choroby zaraźliwe, Egipt zostałby osadą RPtey.

Rząd ogłosił przyczyny, jakie skłoniły do kapitulacyi Generałów Alexandryiskiego garnizonu na radzie woienney. 1. Nie było trzeciey części żołnierza potrzebnego na osadzenie miasta, portu, fortyfikacyi. 2. Szczupła garstka ludu codziennie zmnieyſzała się przez chorobę. 3. W magazynach zboża mało. 4. Inney żywności i napoiów mniey jeſzcze. 5. Mięsiwa innego nie było prócz końskiego. 6. Chorzy przyzwoitego opatrzenia mieć nie mogli. 7. Wody słodkiey w studniach ledwie na dni 20. 8. Woda z Nilu przyiść podczas wylewów iuż nie mogła, ponieważ Anglicy groblę od jeziora Mahadié przecieli. 9. Powietrze w mieście niezdrowe po zalanych wodą okolicach. 10. Lękać się należało morowey zarazy. 11. Woysko zmorzone dłużey walczyć nie zdatne. 12. Nieprzyiaciel całą potęgę pod jedne miasto zgromadził. 13. Port liczną zamknięty flottą. 14. Na jezioro Mareotis nieprzyiaaiel wprowadził ſzalup 120. 15. Garnizon w polu walczyć nie może, ponieważ zewſząd ogniem rażony będzie od lądu i wodą. 16. Zamek Marabou dobyty po długim odporze. 17. Poddanie się Cairu niespodziane zmnieyſzaiąc siłę Francuzką, podwoiło odwagę przeciwney strony. 18. Dla ściſłego oblężenia Arabowie nam żywności dać nie mogą. 19. Niema nadziei odebrania prędkich posiłków z Europy. 20. Naostatek Alexandryiski garnizon po długiey walce z nieprzyiacielem 10-kroć liczniey ſzym, po wytrzymanym głodzie i chorobach, dał jasny dowod, że honor i Oyczyznę kocha, znosić umie niedostatek, dał przykład stałości umysłu; lecz ponieważ czyniąc naywiękſzą krwi i życia ofiarę, walcząc mężnie, spodziewać się już nie powinien losu pomyślnego, każe rostropność uledź okolicznościom, i do Oyczyzny powracać.

Dnia wczorayſzego Margrabia Cornwallis wyiechał do Amiens; za nim wkrótce pośpieſzył Stanu Konsyliarz Józef Buonaparte; w kilka godzin późniey Schimmelpenink Batawski Poseł. Słychać że innych Mocarstw pełnomocnicy tamże znaydować się będą. Inna uwagi godna jest pogłoska, że część Austryackiego Niderlandu, część Pruskiey Cliwii, część Biskupstwa Munster Batawowie otrzymać maią wypłaciwſzy wprzód znaczną summę; Poseł ich o to traktuie z pierwſzym Konsulem. — Generał Lannes wymówił się z przyięcia Lisbońskiey legacyi; toż samo mówią o Generale Bernadotte i kilku sławnieyſzych Wodzach RPtey. którzy ofiarowaney dostoyności poselskiey przyiąć nie chcieli. — Część Konsulowskiey gwardyi ruſza do Lyonu; sam Buonaparte wyiedzie ztąd do pomienionego miasta na Consultę Cisalpińską d. 11. — Poseł Amerykański Levingston tu przybył. — Czekamy potwierdzenia wiadomości, że zwierzchność naywyżſza wyspy Malty, za zgodzeniem się wielu Mocarstw Oycu S. ma bydź oddaną. — Oprócz wspomnionych dawniey cudzoziemców, Kandydatami do narodowego instytutu obrani: Banks, Maskłyne, Herschel, Jefferson Prezydent Amerykańskich Stanów; Rennell, Rumpfort, Haydn, Sheridan, Pallas, Kant, Niebuhr, Volta, i kilku innych: — Stanu Konsyliarz Dumas, albo Generał Deſsolles ma wyiechać na poselstwo, na które Minister woienny Berthier był przeznaczonym. — Donieśliśmy dawniey, że Konsyliarze Stanu za roskazem pierwſzego Konsula w zgromadzeniu prawodawczem czytali traktaty z różnemi Mocarstwami podpisane, żądaiąc wniesienia onych od praw księgi; treść ich rapportu następuie.

Traktat z Ameryką, powiedział Roederer; jest naypierwſzy; tu RPta Europie pokazała, że sprawiedliwość pragnie zachować. Gdy Amerykanie o wolność walczyli, daliśmy uciśnionym pomoc dzielną. W nagrodę Ameryka gwarantowała osady Francuzkie w Indyi zachodniey, otworzyła porty swoie Korsarzom naſzym i flottom, nieprzyiacielowi zamknąć przyrzekła, r. 1793 po woynie z Anglią zaczętey znalazły się trudności w tłumaczeniu traktatów; podpisuiąc handlowy z Jerzym 3. Washington dał początek niechęci naſzey; rozumieliśmy się zapomnianemi od zprzymierzeńców i skrzywdzonemi; Korsarze Francuzcy chwytaią Amerykańskie statki; Kongres oświadcza, że nam żadney nie winien pamięci i wdzięczności, że dawnieyſze traktaty moc straciły; roskazano wzaiemnie zabierać okręta Francuzkie, w takim stanie rzeczy znalazł powracaiąc z Egiptu Konsul; chciał złemu zaradzić. Przybywaią Amerykańscy posłowie; Adams ustąpił mieysca Jeffersonowi; piſzemy umowę na niewzruſzonych zasadach wzaiemney sprawiedliwości, którą narod winien drugiemu. Francya od Ameryki wielkim Oceanem przedzielona lękać się jey nie powinna; lecz Stanów ziednoczonych przyiaźń pożyteczna jest osadom Antylskim.

Król Jmć Dwóch Sycylii, rzekł Generał Brune, drugiey woynie dał początek; nie ſzukaliśmy nieprzyiaźni jego; traktat Campo-Formio wzaiemne krzywdy puścił w niepamięć. Chciałbym tu ominąć bolesne wspomnienia, muſzę jednak powiedzieć, że nawet w spokoynych czasach Francuzom w Neapolu mieſzkać przykro było; ziomkom naſzym nieznośne obelgi wyrządzano; Poseł RPtey Lacombe uciekać z miasta stołecznego przymuſzony, wpadł w ręce Afrykańskich zbóyców, którzy przecie dla niego ludzkość i uſzanowanie zachowali. Angielskie flotty wſzystko co kazała potrzeba w Neapolitańskich portach znaydowały; klęskę naſzey w Abukir Dwór święcił uroczyście. A jakże można zapomnieć okropne prześladowania, które po tém zdarzeniu rozſzerzyły się po Królestwie, gdy uczonych i artystów przed sąd wołano pod pozorem, że Francuzom sprzyiali. Po Lunewilskim traktacie mogliśmy nieprzyiaciela zaciętego z liczby Mocarstw wymazać; i któżby tego nie uczynił w podobnym przypadku; ale RPta umiarkowaną w ſzczęściu bydź chciała. Czytaycie traktat Florencki; żadnego w nim warun-

ku niema pokazuiącego, że mocnieyſzy z upadku słabego chciał korzystać. Ten traktat zacatkiem jest i rękoymią spokoyności Włoskich narodów, między któremi dotąd straſzliwy nierząd panował.

Elektor Jmć Bawarski, powiedział Konsyliarz Boulay, nic nam nie postąpił nadto cośmy wzieli traktatem Lunewilskim; mogliśmy żądać więcey, ponieważ traktat r. 1796. z Generałem Moreau zawarty złamano; Bawarya nie tylko do armii Rzeskiey contigens dawała, ale nawet nie wzgardziła żołdem Angielskim; lecz pierwszy Konsul słabego nieprzyiaciela uciskać niechciał; bierzemy wprawdzie Xięstwa Julii, dwóch Mostów, część Palatinatu; lecz RPta zapomnieć nie może, iż na woynie o sukceſsyą Hiszpańską Elektor Bawarski z Ludwikiem 14. zprzymierzony Państwo stracić wolał, niżeli Francuzów odtąpić. Ten dóm zawsze sprzyiał narodowi naszemu; nie iest intereſsem Francuzów, ażeby Elektor Jmć tracił część znaczną dzierżaw ſwoich bez nadgrody; dla tey przyczyny obowiązuie się w art. 3. traktatu Paryskiego RPta nie tylko zachować w całości Prowincye Elektorowi pozostałe według brzmienia traktatu Cieszyńskiego, ale też wyiednać za stracone zamianę wyrównywaiącą i nayzupełnieyszą.

Traktat Portugalski, mówił Defermont, nowym będzie dowodem umiarkowania naszego. Od r. 1640, gdy Dóm Bragancki przez rewolucyą na Tron wstępował, dwa narody w ścisłém przymierzu były; Ludwik 14. narod przez Hiszpanów uciśniony posiłkował skutecznie, i do niepodległości doprowadził. Woyna o sukceſsyą Hiszpańską raz pierwszy Francuzów z Portugalczykami rozróżniła; drugą mieliśmy woynę posiłkuiąc Hiszpanów r. 1762. Anglicy Dworem Lisbońskim rządzą od r. 1703; ich iest dziełem upadek Portugalskich rzemiosł, rolnictwa, i handlu; sami wszystkie towary kraiowe, wszystkie osad zamorskich produkta zabieraią; Portugallią przemienili prawie w Prowincyą Angielską. Pragnał Pombal narod swóy wydźwignąć z podległości; wielkie zamysły, duch ożywiaiący Monarchią w grobie z Ministrem zawarte na wieki. Podczas woyny teraźnieyszey Portugallia trzymaiąc z Anglikami, tym i Hiszpanom, morzem i lądem pomoc przeciwko Francyi dawała. Nakoniec podpisaliśmy pokóy r. 1798 Dwór Lisboński ratifikować nie chciał, eskadry swoie do nieprzyiacielskich przyłączył. Co widząc Konsul zawiera umowę z Królem Jmcią Katolickim, zprzymierzone woyska przynaglić miały nieprzyiacioł do ustąpienia nam w dzierżawę czwartey części Królestwa, póki traktat z Anglią nie nastąpi. Lecz Xiąże Pokoiu ledwie zacząwszy woynę, podpisał ugodę w Badajoz, zapomniawszy o umówionem z Francyą zaięciu czwartey części Portugalskich kraiów. Nie ratyfikował traktatu Konsul Madryckiemu przeciwnego; ostrzegł tylko Hiszpanów, że trudno im będzie Trinitadę wydrzeć z rąk Angielskich. Rozszerzyliśmy Guiannę; ta z wielu osad iedna Francyi zostaie na lądzie Amerykańskim; przestaliśmy się lękać niezdrowego iey powietrza; Azyatyckie produkta tu możemy rozmnożyć; bydła i drzewa mnóstwo wielkie; kray nowy, rozległy na mil 100. od brzegów morskich; handel z dzikiemi mieszkańcami zyskowny; sławny Condamine dobre świadectwo nam o tey Prowincyi zostawił.

Od granic Włoskich 25. Listopada.

Cattaneo wysłany jest z Genui w poselstwie do Generała en chef Murat i rządu Cisalpińskiego, z ważnêm zleceniem; ogłoſzenia nowey Konstytucyi niecierpliwie czekaią Ligurowie. Niedaleko brzegów krążą teraz w znaczney sile Afrykańscy rozboynicy; żaden kupiecki okręt na morze wyniść nie śmie; podobney klęski doznaie Liworna. Rzeki u nas wezbrane od nieustannych deſzczów ſzkodę wielką na polach zrobiły. — Stosuiąc się do roskazów Oyca S. podskarbi Lante zalecił nabywcom dóbr narodowych wracać one; to jest dobra skarbowe Podskarbiemu, klaſztorne, i inne duchowne do rąk Biskupów; rachunek z administracyi w dwóch miesiącach przynieść powinni. Galeppi powrócił z Florencyi; słychać że poiedzie do Amiens w dostoyności Ministra pełnomocnego. — Arcy Biskup Mediolański przyiął włożony obowiązek jechania na wielką Consultę do Lyonu; pewna jest nadzieia, że za przykładem jego inni Biskupi Cisalpińscy wymawiać się nie zechcą od publiczney posługi. — Ociec S. d. 22. miał obiąć uroczystym obrządkiem dzierżawę Państw swoich; na ten koniec czyniono wielkie przygotowania w Kościele S. Jana Laterańskiego. — Król Jmć Etrusków Posłem swoim do Paryża naznaczył Kommendora orderu S. Stefana, Seristori; iuż wyiechał ku granicom Francuzkim; tegoż czasu do Wiednia pośpieſzaią: Severoli Nuncyuſz S. Stolicy, i Graf del Campo Ambaſsador Króla Jmci Katolickiego. — Niedawno Consulta prawo napisała względem woyskowey Konskrypcyi; wſzystko się dziś odmienia; konskrypcyą wstrzymać kazano; póki nowe od rządu roskazy nie wynidą; słychać że Cisalpini na żołdzie naſzym utrzymywać mamy 6. tysięcy cudzoziemców, 3. tysięcy Szwaycarów.

Lord Keith Admirał po Egiptskiey wyprawie, na początku Listopada zawinął do Malty, i nie mieſzkaiąc statek przysłał do Neapolu z pytaniem, ponieważ o pokoiu nic nie wiedział, czyli okręta Angielskie wchodzić mogą bespiecznie do portów Królestwa dwóch Sycylii? Kommunikowano depeſze Posłowi Francuzkiemu; pozwolił na wſzystko. Za Lordem Keith przybędzie Admirał Bikerton. Francuzka fregata Arethusa z Ankony niosąca wiadomość o przedugodnych warunkach; krwawą bitwę stoczyć musiała z 3. Tureckiemi. — Ociec S. Prałata Cattanio naznaczył naywyżſzym opiekunem Duchowieństwa Francuzkiego, które się znayduie w Państwach Kościelnych. Adjutant Generała en chef Murat Rzym cały radością napełnił, zwiastuiąc, że lud morski, który się znayduie dotąd w Ankonie, roskaz odebrał powracać do Oyczyzny; jest nadzieia, że wkrótce cały garnizon wyciągnie. Tenże Officyer niesie Generałowi Soult roskaz do Tarento, ażeby się gotował do wystąpienia z kraiu Neapolitańskiego.

D. 30 Adiutant Generała en chef Murat przyniósł d. 15 do Neapolu rozkaz woyskom Francuzkim, ażeby nie mieszkaiąc ustępowały z państw Króla Jmci dwóch Sybylii. Natychmiast część piechoty siądzie na okręta; resztę lądem odprowadzą Generałowie do Oyczyzny trzema kolumnami; artylerya która się znayduie w Bari, późniey wyciągnie. — Admirał Lord Keith wszystkie woyska Angielskie do Malty przeniósł, nie zostawuiąc w Egipcie iak tylko korpus wschodnio Indyiski z ſamych Sipayes złożony. Turcy widząc lud Machometańskiey wiary, morzem czerwonêm przybyły z odsieczą Wezyrowi, przypisali ten cud Wielkiemu Prorokowi. — Kardynał Braschi złożył urząd Podskarbiego; Kardynał Doria zastąpi mieysce iego. Ociec S. wydał obszerny edykt, w którym przepisuie iakim ſposobem może się naprawić i rozkrzewić rolnictwo w państwie Kościelnêm. Brunet Adiutant Generała Murat, niosący rozkaz powtórny do Tarentu, ażeby woyska Francuzkie do kraiu powracały, otrzymał audyencyą u Oyca S, i łaskawie przyiętym został. Pius 7 odebrał list własną ręką pierwszego Konsula pisany, w którym prosi Buonaparte, ażeby Ociec S. przysłał pełnomocnika do Amiens; iak gdyby z liczby był tych Monarchów, którzy 300 tysięcy żołnierza do boiu mogą wystawić. Niewiadome źrzódło pogłoski, w Rzymie rozniesioney, że Xiąże Pokoiu ma w krótce wyiechać do Londynu, prosząc imieniem ſwoiego Monarchy, o iednę z córek Króla Jmci W. Brytanii, za małżonkę następcy Tronu Hiszpańskiego, Xiążęciu Asturyi. D. 22 Ociec S. miał uroczysty wiazd odprawić do Kościoła S. Jana Laterańskiego; zalecił wcześnie, ażeby na ten obrządek żadnych wydatków nie czyniono, iakie dawniey we zwyczaiu były; ponieważ stan dzisieyszy Państw Kościelnych, oszczędność nayściśleyszą zachować radzi. — W Medyolanie Consulta prawodaw-

cza d. 25 ostatnie miała posiedzenie przed wyiazdem do Lyonu. Arcy-Biskup chociaż w podeszłym wieku, pospiesza daiąc młodszym przykład ochoczey gorliwości służenia kraiowi. Visconti, Sommariva, Ruga rząd Cisalpiński maią ſprawowac w niebytności tylu obywatelow. Szkody wylewem rzek w kraiu ſprawione wynoszą 30 millionow; Powiaty leżące blisko brzegów Po, Lario, A. ogña, Panaro, i rostolo, pod wodą były; Min 10 w Mantui wywrocilo domów 30; 200 bliskim upadkiem grożą Consulta 6 millionów dała z dobr narodowych rządowi na poratowanie uboższych, naprawę mostów, drog, i grobli.

Od granic Szwaycarskich 28. Listopada.

Senat pozwolił władzy wykonawczey użyć nadzwyczaynych srzodkow przeciw burzycielom spokoyności domowey; rząd więc napisał list okolny do wſzystkich Prefektow, nakazuiąc przetrząsać domy ludzi podeyrzanych, rozwiązywać mocą nawet wſzelkię zchadzki. Woyska Francuzkie do Powiatu Valais dawno spodziewane nie przybyły; General Thureau ostrzegł wcześnie Administratorów, ażeby żywność i inne potrzeby dla żołnierza gotowali, sam w Sion miescie kwaterę mieć będzie. Nie zgadzało się z prawdą doniesienie, iż Officyerowie pierwſzey połbrygady woysk Szwaycarskich zelżyli O. Dolder iako sprawcę odmiany rządowey. Zawczora władza wykonawcza nową do Cantonów odezwę przesłała, iuż podobno ostatnią, donoſząc o wybraniu Landmannów, do ktorych teraz rząd według prawa należy. Już zas Senat wybrał dwie Kommiſsye, z ktorych iedna rozbierać będzie odmiany maiące nastąpić w Konstytucyi kraiowey i Cantonowey, druga sposob przepiſze, według ktorego ma bydź zwołany Seym walny całego narodu. Dzis do Berne przyiedzie Venturi Poseł RPtey Cisalpińskiey. W Departamentach Francuzkich ktore są bliżſze Szwaycarow, obywatele zatrudniaią się ułożeniem listy osob zdatnych do piastowania wyżſzych i niżſzych urzędów. Nie potwierdziła się wiadomość o nastąpić maiącém wcieleniu kraiu Valais do Francyi, ani ta druga, że Powiat Vaud pragnie oderwać się od Szwaycarów. To pewna iż nowi Land mannowie pracuią usilnie, ażeby RPta po kilko letnich zamieſzaniach, woynach, spustoszeniu, kiedyżkolwiek spoczeła.

Na skutek Ukazu J. I. M. Samowładnącego Całą Roſsyą z Littgo Guberń Rzadu w dniu 27 Msca 9bra za Nrem 15,396. wyſzłego Magistrat Wileński zawiadamia Powſzechność, iż w dniach 18, 27, i 31. teraźn: Msca Xbra, przedawać się będzie z publicznego Targu Dom nowo-pobudowany zupełnie nie dokończony pod Pohulanką sytuowany przez Zasiedatela niżſzego Ziem: Wileyskiego Sądu Gubernii Mińskiey JP. Stokwilza na satysfakcyą Kredytorów iego pretensyi pod Licytacyą podany. Ktoby zatém życzył na wieczność takowy Dom kupić w oznaczonych terminach, ad fundum tego Domu jawić się zechce gdzie naznaczony Urząd od godziny drugiey po południu do wieczora odbywać będzie publiczną Licytacyą.

W spełnieniu Ukazu J. I. M. Samowładnącego Całą Roſsyą z Littgo Guberń: Rządu w dniu 28 Msca 9bra za Nrem 15,498. wyſzłego nakazuiącego Magistratowi co nayrychley ukończyć dzieło Kredytorowi do Maiątku zmarłey Agaty Balukiewiczowey, z biegaiących się. Magistrat Wileński powtórnie przez niniey ſzy Awiz Powſzechność zawiadamia, ażeby każdy maiący pretensyą do zmarłey Agaty Balukiewiczowey, z dowodami co nayrychley i naydaley w przeciągu czterech tygodni od daty niniey ſzey Publikacyi w Magistracie dla odebrania z Maiątku zmarłey satysfakcyi stawał, inaczey bowiem gdy Maiątki pomiędzy stawaiących Kredytorów po upłynionym terminie rozdany będzie, nie jawiący się Pretensorowie w swych należnościach zadną.

Wedle determinacyi Ukazu J. I. M Samowładnącego Całą Roſsyą z Littgo Guberń Rządu w dniu 3 Aug: za Nrem 9,995. wyſzłego nakazuiącego, z Maiątku Szeyny Litmanowey Kredytorom oney uczynić satysfakcyą Magistrat Wileński wydał był Publikacyą w Druku, aby Kredytorowie i Pretensorowie oneyże Zydowki w Magistracie z dowodami w przeciągu czterech tygodni jawili się, tylko ieden Zyd Peysach Chaimowicz za awił pretensyą zaś zdalſzych Kredytorow i Pretensorow nikt nie zgłosił się, i pretensyi nie oświadczył. Zeby zaś Kredytorowie dalsi Zydowki Szeyny Litmanowey z Maiątku oney (którego okazało się z wyprzedaży na złłch 1081. gr: 4. w proporcyą każdego pretensyi odebrali satysfakcyą. Magistrat przez niniey ſzą powtórną Publikacyą zawiadamia, wſzczególe każdego Kredytora i Pretensora Zydowki Szeyny Litmanowey, ażeby każdy z dowodami swey pretensyi w przeciągu 4ch tygodni od daty niniey ſzey Publikacyi w Magistracie jawił się po upłynieniu którego terminu pretensye tylko tych, którzy oświadczą się i złożą dowody w Sądzie będą rozbierane, a nie stawaiących na zawſze upadną, i za annihilowane zostaną.

Gdy ſprawy konkursowe iedna z Złotnikiem Woyciechem Jastrzębskim. Druga z Dorotą Sienkiewiczową. Trzecia z Anastazy Filipowiczową wedle przepisu Prawa, zastanowione zostały na komportacyi kopy z Praw i przez edyktalne zapozwy kredytorów i pretensorow, a także i debitorow do Sądu. Magistrat zatém przez nineyszą publikacyą w ogole, i ſzczególe każdego Kredytora i Pretensora wymienionych pod konkurs podpadaiących osob: Złotnika Jastrzębskiego, Sieńkiewiczowey i Filipowiczowey, ażeby w terminie prawem przepisanym przez się lub Plenipotentów u Sądu z dowodami ſub amissione rei stawali i pretensyow ſwych dowodzili. 1801 Xbra 7 dnia.

Skutkiem Dekretow Sądu Głſnego, i Remiſsyinego Ziemstwa Pttu Wiłkom. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na dniu 16. X r: 1801. Ru w Maiętności główney Suwicku w Pcie Wiłkomir: leżącey między WW. Zarankami a ich Wierzycielami stosownie do Ukazow Rządowych a ſzczególnie pod dniem 27 9bra za N. 15386. Dzieło Taxy-Exdywizyi reasumuię, i że nieprzerwanie aż do finalnego ukończenia zatrudniać się onym będzie niniey ſzym przez Gazetę opublikowaniem dla dóyścia każdemu wiadomości Prześwietney Publiczności donosi, i wſzystkich Wierzycieli zawiadamia; aby zatém każdy maiący pretensyą, do zeſzłego Kazimierza Zaranki Chorążego Pettyhorskiego, dla wzięcia przyzwoitey sobie z maiątku jego satysfakcyi, w tém terminie z dowodami osobiście lub Plenipotentów w Sądzie Exdywizorskim stawali; pod utratą swych pretensyow, Kancellarya tegoż Sądu Exdywizorskiego ogłaſza.

W teraznieyszym miesiącu Grudniu zaczyna się prenumerata Gazet i żurnalow na rok następuiący 1802 JJ. PP. abonnuiący raczą wcześnie zgłosić się do Pocztamtu Litewskiego, mianowicie o Gazety zagraniczne, ażeby się nie opóźniło zprowadzenie pierwszych Numerów. Nazwiska Gazet i żurnałów w ięzyku Niemieckim, Francuzkim, Polskim i Rossyiskim, tak przez Gazetę Kuryera Litewskiego, iakoteż przez osobne Tabelle, z wyrażeniem ceny ogłoszone były. Abonuią się wszystkie na rok tylko cały. Kuryer Litewski wychodzić będzie iak dotąd we Srzodę i Sobotę po godzinie z południa 3. Cena z pocztą na półrocze złotych 40. na mieyscu bierze się kwartałami, kosztuie złotych 15.